Lietas Nr. C28369313
Lietas arhīva Nr. C-1430-14/9

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Rīgā 2014.gada 24.martā

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa, tiesnesis J.Stūrmanis rakstveida procesā Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, izskatīja civillietu SIA „Ātrais kredīts" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 8.jūlijā tiesā saņemta SIA „Ātrais kredīts" (turpmāk arī prasītājs)maza apmēra prasība pret /pers. A/ (turpmāk arī atbildētājs) par parāda Ls 60 piedziņu, tai skaitā, galvenais parāds Ls 20, nolīgtie procenti Ls 20 un līgumsods Ls 20.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012.gada 16.septembrī atbildētājs prasītāja mājas lapā www.atraiskredits.lv aizpildījis reģistrācijas formu, kur apliecinājis, ka piekrīt Kredītlīguma noteikumiem (Kredīta līguma vispārīgie noteikumi, kuru AKST kods ir /kods/, turpmāk – noteikumi), apstiprinājis reģistrāciju un no sava konta uz prasītāja kontu veicis reģistrācijas maksājumu Ls 0,01 apmērā. Atbildētājs izvēlējies kredīta nosacījumus, tos apstiprinājis, saņēmis no prasītājas kredītu nosacījumus apstiprinošu īsziņu. Prasītājs pārskaitījis pieprasīto kredītu Ls 20 apmērā uz atbildētāja norādīto bankas kontu, nosakot atmaksas termiņu līdz 09.10.2012. un procentus par kredīta lietošanu, par 21 dienu, kas ir Ls 9, taču noteiktajā termiņā 09.10.2012.aizdevumu neatgrieza un neveica kredīta procentu maksu.

Prasītājs lūdz piedzīt kredītu Ls 20, nolīgtos procentus Ls 20, līgumsodu Ls 20, kā arī tiesas izdevumus un ar lietas vešanu saistītos izdevumus.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1425., 1587., 1588., 1716., 1720., 1753., 1756., 1764., 1779., 1843., 1934., 1943., 1946. pantu.

2013.gada 16.jūlijā saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{21}$pantu atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai līdz 2013.gada 16.augustam, izskaidrojot viņa tiesības.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par prasību tiesā nav iesniedzis.

Civilprocesa likuma 250$^{25}$.panta pirmā daļa paredz, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā pusēm paziņots 2013.gada 25.septembrī.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot un izvērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus to kopumā, atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji šādu apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.panta noteikumiem saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma10.panta pirmā daļa nosaka, ka distances līgums ir vienošanās starp patērētāju un pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, pamatojoties uz pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja piedāvājumu ar adresēta vai neadresēta iespieddarba, tipveida vēstules, kataloga, presē publicētas reklāmas, kurai pievienots pasūtījuma kupons, telefona, faksimila, Interneta, elektroniskā pasta, televīzijas, radio un citu informācijas nosūtīšanas vai pārraidīšanas līdzekļu starpniecību.

Ministru Kabineta 2004.gada 21.decembra noteikumu „Par distances līgumu par finanšu pakalpojumu sniegšanu"2. un 3.punkts nosaka, ka šie noteikumi piemērojami distances līgumiem par finanšu pakalpojumu sniegšanu (turpmāk- distances līgums), kas tiek slēgti starp finanšu pakalpojumu sniedzēju (turpmāk- pakalpojuma sniedzējs) un patērētāju, kas ir fiziska persona (turpmāk - patērētājs). Finanšu pakalpojums šo noteikumu izpratnē ir jebkurš kredītiestādes, kreditēšanas (arī patērētāju kreditēšanas),

apdrošināšanas, privāto pensiju, ieguldījumu vai maksājumu pakalpojums, ko pakalpojuma sniedzējs savas profesionālās darbības ietvaros sniedz patērētājam.

Ar 2012.gada 17.septembra Kredīta līguma vispārīgiem noteikumiem, kuru AKST kods ir /kods/, un tā pielikumu pierādīts, ka starp SIA „Ātrais kredīts" un atbildētāju noslēgts distances Kredīta līgums, saskaņā ar kuru prasītājs aizdod atbildētājamaizdevumuLs 20 apmērā uz 21 dienu, nosakot kredīta procentu summu Ls 9.

Ar lietā esošo maksājuma dokumentu pierādīts, ka prasītājs 2012.gada 17.septembrī izsniedzis atbildētājam aizdevumu saskaņā ar noslēgto līgumu Ls 20 apmērā.

Izvērtējot starp pusēm noslēgto līgumu, tiesa atzīst, ka tas ir distances līgums Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē un noslēgts atbilstoši Ministru Kabineta 2004.gada 21.decembra noteikumos „Par distances līgumu par finanšu pakalpojumu sniegšanu" noteiktajai kārtībai.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.panta noteikumiem tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.panta noteikumiem aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piektās daļas noteikumiem pusei nav jāpierāda tie fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Pamatojoties uz minēto likuma normu, kā arī ņemot vērā to, ka atbildētājs pēc prasības pieteikuma noraksta saņemšanas nav cēlis iebildumus pret prasību ne kopumā, ne kādā tās daļā, tiesai nav pamata apšaubīt to, ka atbildētājs pilnībā nav izpildījis uzņemtās saistības par aizdevuma pamatsummas Ls 20 apmērā atdošanu ne noteiktajā termiņā (21 dienas laikā), ne arī līdz lietas izskatīšanai tiesas sēdē.

Tādēļ no atbildētāja prasītāja labā piedzenams pamatparāds Ls 20.

Tiesa atzīst, ka prasība daļā par procentu piedziņu apmierināma daļēji Ls 9 apmērā.

Aizdevuma līguma speciālie noteikumi paredz, ka prasītājs izsniedz atbildētājam aizdevumu Ls 20 apmērā uz 21 dienu, nosakot procentus par aizdevuma lietošanu par šo periodu Ls 9 apmērā.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu .

Tiesa uzskata, ka beidzoties termiņam, prasītāja naudas līdzekļu atvēlējums atbildētājam izbeidzas. Tiesa uzskata, ka par līgumisko procentu apmēru puses bija vienojušās tikai uz laiku līdz nolīgtā aizdevuma atmaksas termiņa beigām, un šī vienošanās nav attiecināma uz laiku pēc šī termiņā beigām.

Tādējādi prasītāja labā no atbildētāja piedzenami līgumiskie procenti par aizdevuma lietošanu par laiku no 2012.gada 17.septembra līdz 2012.gada 9.oktobrim Ls 9 apmērā. Minēto apsvērumu dēļ prasība daļā par procentu Ls 11 apmērā piedziņu, kā nepamatota noraidāma.

Tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumsoda piedziņu Ls 20 apmērā noraidāma pilnībā.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (turpmāk - PTAL) 6.panta vienpadsmitās daļas noteikumiem tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus.

Saskaņā ar minētā panta trešās daļas 1.punkta noteikumiem līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas ir pretrunā ar šā likuma 5.pantu.

Saskaņā ar PTAL 5.panta otrās daļas 5.punkta noteikumiem līguma noteikumi ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, ja tie patērētāju nostāda neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām.

Tiesa pievienojas Augstākās tiesas Senāta 12.03.2013. lietā Nr.SKC-108/2013 paustajam viedoklim, ka tiesa ir tiesīga izvērtēt ikvienu līguma noteikumu, lai pārliecinātos, vai tas atbilst labticīguma prasībām. Tiesa pievienojas arī zinātniskajā literatūrā paustajām atziņām, ka „civiltiesiskos strīdos pārmērīgi augsti procenti var kalpot par pamatu līguma noteikumu atzīšanai par neatbilstošiem labiem tikumiem." ( *Torgāns K. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. TNA, Rīga, 2006, 145.lpp.).*

Līguma 6.1.punkts, kurā puses vienojas par līgumsodu 1% apmērā, tiesas ieskatā ir nesamērīgs, netaisnīgs līguma nosacījums, kas neatbilst labiem tikumiem, jo pieļauj prasītājam aprēķināt nesamērīgi lielas sankcijas par līguma nosacījumu nepildīšanu.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punkta noteikumiem Līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Tiesa secina, ka atbildētāja tiesības uz līguma punktu par līgumsodu apspriešanu bija ierobežotas, jo līgums noslēgts kā distances līgums (Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 10.pants). Atbildētājam nebija iespējams ietekmēt šī līguma nosacījumu saturu attiecībā uz līgumisko atbildību.

Tiesa atzīst, ka šāds līguma noteikums rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu atbildētājam, nesot nesamērīgi lielus augļus kreditoram un uzliekot pārāk augstu atbildības nastu parādniekam.

Tādēļ Kredīta līguma Vispārīgo noteikumu 6.1.punktā ietvertais noteikums par līgumsoda piemērošanu 1 (viena) procenta apmērā no termiņā nesamaksātās kredīta summas par katru nokavēto dienu atzīstams par netaisnīgu un konkrētās lietas izspriešanā nav piemērojams.

Līdz ar to prasība daļā par līgumsoda Ls 20 apmērā piedziņu, kas aprēķināts pēc Kredīta līguma Vispārīgo noteikumu 6.1.punkta, kā nepamatota noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas noteikumiem pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Tiesa apmierināja prasītāja prasījumus par summu Ls 29 apmērā. Tā kā valsts nodeva nevar būt mazāka par Ls 50, tiesas ieskatā, prasītājam kompensējama valsts nodeva Ls 50 apmērā, kā arī ar lietas izskatīšanu saistīties izdevumi Ls 3,30, kopā Ls 53,30 jeb EUR 75,84.

Civilprocesa likuma 195.pantā ir noteikts – taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tiesa atzīst prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus par parāda samaksas nokavējumu 6% gadā no vēl nesamaksātās parāda pamatsummas Ls 20 no atbildētāja par laiku no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma pilnai izpildei, ievērojot Civillikuma 1763.pantā minētos procentu pieauguma aprobežojumus.

Pārrēķins uz *euro* valūtu veikts pamatojoties uz *Euro* ieviešanas kārtības likumu pēc Latvijas Bankas noteiktā lata piesaistes kursa *euro* - 1 EUR = LVL 0,702804.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41., 97., 189.-193., 195., 204.[1],250.[25], 250.[27]pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Ātrais kredīts", reģistrācijas Nr.40103183139, pamatparādu Ls 20 jeb EUR 28,46 apmērā, aizdevuma lietošanas procentus Ls 9 jeb EUR 12,81 apmērā par laiku no 2012.gada 17.septembra līdz 2012.gada 9.oktobrim, tiesāšanās izdevumus Ls 53,30 jeb EUR 75,84 apmērā, kopā Ls 82,30 jeb EUR 117,10 (viens simts septiņpadsmit *euro*, 10 *centi*).

Noraidīt SIA „Ātrais kredīts" prasību daļā par procentu Ls 11 jeb EUR 15,65 un līgumsoda Ls 20 jeb EUR 28,46 piedziņu.

Noteikt SIA „Ātrais kredīts" tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% gadā no aizdevuma pamatsummas Ls 20 jeb EUR 28,46.

Noteikt /pers.A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu puses var pārsūdzēt 30 (trīsdesmit) dienu laikā kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā, termiņa sākumu skaitot no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2014.gada 24.marta.

Tiesnesis J.Stūrmanis